

Zhmoťný čas v Ruinách Josefa Koudelky

Pražské Uměleckoprůmyslové museum do svých fotografických sbírek získalo postupně již na 2 500 fotografií Josefa Koudelky, světově proslulého fotografa. Jde o dar samotného autora, který se dlouhé roky své umělecké dráhy věnuje zobrazování vlivu lidské činnosti na krajinu v různých koutech světa. A také v různých dobách.

Aktuální výstava s názvem Ruiny přináší další z Koudelkových cyklů. Zachytil v něm jedinečným způsobem monumentální rozvaliny staveb, vzniklých v nejstarších dobách lidské civilizace. Na několika desítkách panoramatických fotografií, které vznikaly mezi lety 1991 až 2017, se Josefu Koudelkovi podařilo zastavit, možná takřka zhmoťnit a vyfotografovat čas.

ních sloupů starořeckého města Afrodiasis – dnes v Turecku. A mnoho jiných, kdysi úchvatných staveb v ruinách.

Josef Koudelka se za nimi vypravil na desítky míst od Albánie, přes Bulharsko, Chorvatsko, Itálii, Francii, Maroko až do Libye, na Kypr, do Egypta, Izraele, Libanonu, Jordánska a dalších zemí oblasti Středomoří, kde antické stavby vznikaly ponejvíce.

Libye, Cyrene, 2009 (© Josef Koudelka | Magnum Photos, Courtesy of the Josef Koudelka Foundation)

Rozsáhlé dílo Josefa Koudelky má nejen obrovskou dokumentační a uměleckou hodnotu. Autorovi jde vždy také o vznesení důležitých otázek. Co má právě fotografování téma v divákově probudit? Jaké úvahy otvírá? Cyklus Ruiny, který je jeho posledním dokončeným souborem, vznikl na více než dvou stovkách archeologických míst ve Středomoří, kde se tvořila – a také zanikala – nejstarší kulturní společenství, starověká města a státy. Doprovodný text k výstavě říká: „Je dobré si připomínat, že památky a archeologická naleziště nejsou jen atraktivní místa globálního turismu, které přispívají k věhlasu i rozpočtu jednotlivých zemí. Tyto zbytky monumentálních staveb jsou také ztělesněním mocenských ambicí lidí, kteří zde byli před námi. Často vznikaly těžkou prací otroků a jako výsledek obchodu a války. Při pohledu na Koudelkovy fotografie můžeme sledovat autorovu interpretaci, obdivovat úchvatné památky antiky, unášet se malebností místa, dojmát se řemeslným umem našich předků, ale můžeme si také uvědomit, že co jsou dnes antické památky Středomoří, čeká dříve nebo později i naši civilizaci.“

Na působivých záběrech, bez jediné stopy po lidské přítomnosti, před námi defilují ruiny obrovského antického divadla v tureckém Pergamonu, jehož 80 tribun pojal až 10 000 diváků, nebo další ruiny divadla v jordánském skalním městě Petra. Fantasticky zachované ohromné římské město Timgad v dnešním Alžírsku, jedna z památek UNESCO, nebo zbytky monumentál-

Všechny fotografie jsou černobílé, což ještě umocňuje pocit ulpávajícího času, zdánlivé věčnosti.

Tyto, ale i jiné ruiny jsou tu už více než dva tisíce let. Vidíme tu strom olivovníku, prorůstající jejich zbytky ze století do století, ohromné antické sloupy, stojící i ležící v celku nebo po částech, připomínající zároveň věčnost i pomíjivost lidského snažení.

Tři obrovité prsty Herkulovy v jeho chrámu v Ammánu dokládají lidskou nepatnost

proti božské velikosti. Procházíme výstavou a sledujeme čas zakletý do ruin.

Obdobou padlých chrámových sloupů jsou i na podlaze ležící kvádry, umístěné v expozici, které také nesou detaily Koudelkových snímků. Zblízka na nich sledujeme strukturu zdi, dlažby, škvíry mezi kameným zdívem. Koudelka se svými fotografiemi zamýšlí také nad vztahem člověka a kamene.

Antické ruiny nepodléhají jen času přírodě, ale mnohdy i času války – minulých i dnešních. Bylo by možné pořádit stejné fotografie v Sýrii i dnes nebo před rokem? Ty, které tu Josef Koudelka vyfotil, vznikly ještě před tamní občanskou válkou.

Lidskou činností poznamenaná krajina se prolíná celým dílem Josefa Koudelky. Někdy jako hlavní téma, jindy jako spodní proud prochází většinou jeho souborů – Cikáni

nebo Exily. Po roce 1986 pak u něj toto téma dominuje v panoramatických fotografiích, v nich Josef Koudelka sleduje výraznou civilizizační změnu. To, jak těžký průmysl, který dominoval evropské kultuře nejméně jeden a půl století, zaniká nebo odchází do země třetího světa. V cyklu Ruiny se vrací na začátek a pokládá otázku: Co zbude po nás?

Výstava Ruiny se koná ve spolupráci s Josef Koudelka Foundation a Magnum Photos. Kurátor: Tomáš Pospěch. K výstavě vychází dvojjazyčná, česko-anglická publikace, s texty historika umění Tomáše Pospěcha a francouzského archeologa Alana Schnappa, graficky upravená studiem Najbrt. Doplní ji komentované prohlídky (28. 1., 4. 2. a 4. 3. – vždy v 18 hodin).

V Uměleckoprůmyslovém muzeu je výstava k vidění do 30. 3. 2025

Martina Fialková

Rychlé šípky v podzemí. Rychlé šípky v objetí kouzel. Rychlé šípky v Muzeu literatury.

Čtete rádi komiksy? Někdo si s nimi spojí superhrdiny a výbušné příběhy, jiný by je radil do dětské sekce knihoven. I Čechy mají bohatou historii textových bublin, okénkových sekvencí a barvitých postavíček.

Většina z nás tak pozná hrdiny Čtyřlístku nebo styl kreseb příběhů Káji Saudka. Kdo v tomto výčtu rozhodně nesmí být opomenut, je jedna z největších klasik našeho komiksu – Rychlé šípky Jaroslava Foglara. Poprvé v historii je teď možné si prohlédnout všechny dochované originální strany právě této klasické série.

Příběhy o partě pěti kluků vycházely od roku 1938. Ačkoliv bylo jejich vydávání v období nacismu a později komunismu několikrát zakázáno, dnes se jedná o jednu z nejslavnějších českých komiksových sérií, jejíž postavy se objevují v nespočtu dalších děl, her i filmů. Originály komiksových stran z prvního období jejich existence je teď možné prohlédnout v rámci výstavy Jsme

foto: Aleš Vopat

klub Rychlých šípů! Zrod jedné legendy na stránkách Mladého hlasatele 1938–1941 v Muzeu literatury v pražské Bubenci.

První dobrodružství si Mirek Dušín, Jarka Metelka, Jindra Hojer, Rychlonožka a Červenáček zažívají na zadní straně časopisu Mladý hlasatel v prosinci 1938. Expozice představuje původní příběhy umělecky zpracované kreslířem Ivanem Fischerem a Václavem Junkem. K pročení jsou i perem psané poznámky, ve kterých Jaroslav Foglar poprvé přicházel s jednotlivými námety, a strojopisové scénáře, které nakonec předával výtvarníkům. Návštěvník se tak dozví něco o všech z mnoha fází vzniku každého z příběhů. Dochované originály budou postupně představeny ve čtyřech časových epizodách, střídá se budou vždy po měsíci. První z nich Založíme vlastní kroužek! je veřejnosti otevřená už od 12. prosince. V budoucnu výstava projde ještě epizodami

Bratrstvo kočičky pracky na scénu, V zajetí kouzel, v síti záhad a Tonda Pírko, hoch bez domova. Začátky epizod jsou doplněny komentovanými prohlídkami s autory výstavy.

Výstava vznikla ve spolupráci s Ústavem pro českou literaturu AV ČR a Skautskou nadací Jaroslava Foglara. I přesto, že se hoši z Rychlých šípů nikdy k žádnému mládežnické organizaci neřadili, Jaroslav Foglar jakožto skautský vedoucí mnohé z junáckých zásad do svých vyprávění zařazuje. V období druhé republiky a na začátku 2. světové války není jisté, jestli u nás bude moct skaut a jemu podobné organizace i nadále existovat. Foglar se proto rozhodne dát vzniknout čtenářským klubům Mladého hlasatele, které i nadále budou skautské ideály udržovat. Rychlé šípky se tak najednou stávají neformální inspirací i radci pro nespočet mladých lidí po celém Československu.

Nakonec vzniklo téměř 25 tisíc takových čtenářských klubů a Mladý hlasatel měl náklad až 200 tisíc výtisků. I po začátku válečného konfliktu pokračují epizody bez větší změny, temná situace války se v nich neprojevuje. Junák je ale rozpuštěn v roce 1940, Rychlé šípky mohou nakonec vycházet ještě o rok déle. Roku 1941 je zakázán Mladý hlasatel a s ním i vydávání dalších Foglarových příběhů. Tím končí první epocha Rychlých šípů.

Právě toto je historie, se kterou vás expozice v Muzeu literatury ráda seznámí. Doplní ji také doprovodný program sestávající z divadelních her a diskuzí se současnými tvůrci.

Muzeum literatury, Pelléova 44/22 do 6. 4. 2025 Ema Ditřichová

Mozartovo muzeum – nedávno otevřeno

Praha má další, zbrusu nové muzeum. Je věnováno Wolfgangu Amadeu Mozartovi a nachází se na Malé Straně, kousek od míst, kde světově proslulý skladatel v Praze pobýval. V angličtině dostalo název Mozart Interactive Museum, ale necílí zdaleka jen na turisty.

Vždyť Pražané Mozartovi rozumějí – jak ostatně skladatel sám řekl. Dotvrzuje to jeho pět návštěv, při nichž v Praze dohromady strávil něco kolem tří celých měsíců, a hlavně slavné premiéry jeho oper a provádění dalších Mozartových skladeb pražskými hudebníky. To mluvíme o Mozartově době, ale platí to stále i dnes.

Jak ale toto tvrzení zachovat i do budoucna, jak seznámit s jeho životem a dílem i ty nejmladší generace? Nebo lidé, kteří běžně klasickou hudbu nevyhledávají? O to se snaží nová, interaktivní expozice, která využívá nejmodernější technologie. S jejich pomocí vstoupíte do světa Mozartova hudebního génia a můžete se nechat prostoupit jeho hudbou.

foto: mozartmuzeum.cz

Celou expozici provází vnitřní Mozartův hlas v podání Karla Dobrého. Můžete si tu třeba zkusit hru na cembalo podle pokynů Mozartova otce Leopolda, seznámit se neotřelou formou, třeba i na způsob počítačové hry, s Mozartovými operami, přenést se přímo doprostřed dění během pražské premiéry Dona Giovanniho. Dozvíte se i řadu zajímavostí o skladateli a jeho době, zejména právě v souvislosti s jeho působením

52 PÍSNÍ Z HVĚZDNÉ KARIÉRY, Z TOHO 30 PÍSNÍ POPRVE NA CD

www.radioteka.cz

Čtvrtstoletí

Dvacet pět let zní určitě lépe než čtvrtstoletí. Minimálně při oslavě narozenin. Letošní leden ale s sebou přináší čtvrtstoletí jednadvacátého století.

Pro ty, co pamatují rok 2000 jako velký přelom, je to až neuvěřitelné, jak rychle to uteklo. Už čtvrt století?! Leden většinou vždycky nese nějaká předsevzetí a bilančování. Letošní první měsíc k našim tradičním otázkám může přidat i fatalistickou úvahu nad ubíhajícím stoletím. Co jsme v něm za pětadvacet let vůbec dokázali?

S touto filozofickou nadstavbou se klasicky tučte naše prozaická lednová triáda: zhubnu, budu cvičit a přestanu kouřit/pít či se hádat s rodinou. Ale všichni už z logiky věci víme, že kupříkladu fitness centra v lednu praskají ve švech hlavně proto, že nově přichází chtějí zhubnout deset kilo do konce měsíce, což po týdnu vyhodnotí jako nereálné a v únoru už je každá posilovna zase na svém čísle běžných návštěvníků. Ostatní předsevzetí jsou na tom dost podobně. Tudy prostě cesta nepovede ani v roce 2025. Pojďme tedy v letošním lednu zkusit bilancovat právě to uplynulé čtvrtstoletí.

V roce 2000 si někteří mysleli, že bude běžné létat na Mars. Nebo alespoň do práce. To by v dnešních pražských kolonách jistě bylo vítané, leč šlo o velké vizionářství. Zatím jsme pořád ještě rádi, když dráhy nemají zpoždění a tramvaj jede po své trase klasičkovou, nikoli vesmírnou rychlostí. Ale umíme už kupříkladu konverzovat s roboty, do našich životů rázně vnikla umělá inteligence, o které jsme si před čtvrtstoletím četli u Čapka jako o sci-fi. Málokdo věřil v její reálnou existenci.

AI je tedy v plné síle a nám to, krom pozitiv, přineslo i větší efektivitu v odkládání práce. To udělá nějaký chatbot, naučili jsme se novou mantru. Takže vlastně i plány na rok 2025 bychom mohli rovnou delegovat na AI, ale to, myslím, ještě většina z nás nechce. Přistupme k tomu tak, že čtvrtstoletí je pěkné číslo, které můžeme aktivně využít s použitím naší vlastní inteligence, nikoliv té umělé. Můžeme tam vidět kupříkladu nějaké zajímavé dobrodružství na horách či divoké léto na pláži, prostě nějakou nečekanou kapitolu našeho dosavadního, někdy nudného příběhu.

Možná s vědomím, že at už plánujeme cokoli, přejme si, ať to stihneme ještě před rokem 2050. Protože kdo ví, co nás čeká za dalších dvacet pět let? Možná už opravdu pravidelná linka na Mars, možná otročení pod nadvládou robotů, nebo jen pořád další kolo předsevzetí o hubnutí.

Tak jako tak, letošní půlkulatý leden je skvělý začátek! Pro cokoli.

Jitka Neradová

PŘIPOMEŇME SI V LEDNU

- 9. 1. 1890 * Karel Čapek, spisovatel a novinář († 25. 12. 1938) – 135 let
- 15. 1. 1865 založil Vojta Náprstek v domě U Halánků osvětové zaměřený soukromý salon Americký klub dam – 160 let
- 21. 1. 1930 na křižovatce Václavského náměstí s Jindřišskou a Vodčickou ulicí byl instalován první světelný semafor – 95 let
- 23. 1. 1890 založena Česká akademie věd a umění – 135 let
- 28. 1. 1900 založen Klub za starou Prahu jako sdružení milovníků staré Prahy – 125 let
- 31. 1. 1785 * Magdalena Dobromila Rettigová, národní buditelka, spisovatelka († 5. 8. 1845) – 240 let

v Praze. Zde na Malé Straně pobýval v tzv. horním Thunovském paláci, po jeho smrti se pak v chrámu sv. Mikuláše konala týden po jeho smrti velkolepá tryzna.

Výstava také zahrnuje díla mladých umělců a vzdělávací texty od akademických odborníků z oblasti muzikologie, historie a psychologie. Zábavnou a hravou formou tak umožní odkaz W. A. Mozarta předat dalším generacím.

Mozartovo muzeum v Karmelitské ulici je otevřeno denně od 10 do 22 hodin a přestože sídlí v historické budově, je přístupné i bezbariérově. Maf

PLACENÁ INZERCE

Lentiamo

Měření zraku zdarma i bez objednání

Slevový kód: ZRAK100

Začněte nový rok péčí o zrak – nechte si změřit zrak u kvalifikovaného optometristy.

Akce platí v optice Lentiamo do 31. 1. 2025.

Optika Lentiamo
Křemencova 176/6,
110 00 Praha 1

Otevírací doba: Po - Pá: 10 - 18
+420 608 302 409
kremencova@lentiamo.cz

Ivo Macek a science centrum v muzeu

Už druhým rokem řídí Muzeum Prahy, jehož hlavní budova na Florenci bude po rekonstrukci otevřena letos na přelomu jara a léta. Muzeum, jehož posláním je mapovat, uchovávat, vystavovat a využívat ke vzdělávání veřejnosti vše, co se týká tisícileté historie našeho hlavního města, nyní pod jeho vedením prochází velkými změnami.

V průběhu dalších let se ještě rozšíří do další velké budovy v blízkosti té původní, do Desfourského paláce na Florenci. Především jeho budoucnost a využití mne v rozhovoru s Ivo Mackem zajímala. Ale nejen to.

Mnozí kolem této nenápadné budovy chodíme léta, aniž bychom věděli, co vlastně skrývá a jakou má pro město hodnotu. Jakou tedy?

Jedná se o neoklasicistní obytnou budovu, palác rodiny Desfours – Walderode. Stojí už skoro dvě století, ale výrazných rekonstrukcí se nikdy nedočkala, a to je z hlediska uchování původní architektury a výzdoby vlastně dobře. Bohužel bylo v roce 1983 zbouráno západní křídlo paláce, když se stavěla tiskárna pro tehdejší Rudé právo. A paláci hrozila i úplná demolice – kvůli výstavbě pražské magistrály. Za minutu dvanáct se jej podařilo zachránit a prohlásit za kulturní památku. Od roku 2020 je v majetku našeho muzea. Až nyní, po schválení investice města Prahy za tři čtvrti miliardy korun, můžeme začít. Architektonickou studii pro nás momentálně připravuje studio Jakuba Ciglera a společně tu chceme vytvořit interaktivní science centrum muzejního typu, které přiláká Pražany, návštěvníky z celé republiky, ale i ty zahraniční.

Můžeme do paláce „nahlédnout“ už teď vašim prostřednictvím?

Navzdory současnému havarijnímu stavu slibuje palác velkou budoucnost. Budova není muzejního typu, nemá zatím žádné typické prostory vhodné pro expozice. Zároveň jsme zjistili při podrobných přípravách na studii, že palác není vinou administrativního pochybení z 80. let zapsán jak kulturní památka. Tedy celé dekady nebyl chráněn a všichni se odkazovali na špatné historické prameny. Upozornili jsme na to Národní památkový ústav, kterému aktivně pomáháme, o znovu zapsání této památky, ale posoudit to bude muset Ministerstvo kultury ČR.

Dominantou paláce je schodiště, jeho obrovská konstrukce prochází téměř všemi podlažními a tvoří doslova „páteř“ budovy. Právě díky tomu, že palác nebyl v minulosti dramaticky přestavěn, se zachovalo mnoho původních fragmentů – od kovaných zábradlí a pantů po unikátní stropní malby. Plán rekonstrukce počítá s tím, že levá část paláce, ta bližší Florentinu, bude sloužit pro kanceláře a zázemí muzea, které je teď v prostorách v centru Prahy, kde musí platit vypořádání dědicům a spoluvlastníkům objektu. Větší, pravá část, orientovaná směrem k hlavní budově našeho muzea a k magistrále, se promění ve veřejný prostor. Velké a zajímavé plány máme i s půdním prostorem paláce, kde by mohla vzniknout kavárna s unikátním výhledem na Prahu.

Jaká je nyní situace, kdy rekonstrukce začne?

Samotná rekonstrukce by mohla začít v následujících letech a trvat asi pět let. Záleží samozřejmě na mnoha okolnostech, i na jednáních s památkáři, jsem ale optimista. Bude to jeden z největších kulturních projektů v Praze. Dlouho jsme nevěděli, zda se nám podaří získat finanční prostředky, ale přesto jsme to riskli a nechali si zpracovat architektonickou studii, i když jsme neměli schválenou investici. Práce na ní trvaly něco přes rok a v současnosti ji dokončujeme. Risk nám ale vyšel, magistrát nakonec schválil rekonstrukci paláce jako jedinou velkou kulturní investici pro další období a tím, že studie už je připravená, nám to umožní rychlejší zahájení projektu.

A nejde jen o samotnou budovu paláce. Je totiž součástí projektu revitalizace celého okolí Florencie, v rámci již existujícího projektu s názvem Florenc21. Naším cílem je vytvořit otevřený prostor pro Pražany i návštěvníky města. A i pro ty zahraniční bude výhodné nové železniční spojení mezi letištěm a Masarykovým nádražím, které v rámci projektu Florenc21 vznikne.

Jak Muzeum Prahy Desfourský palác využije? Bude to zřejmě hodně velká plocha?

Pro nás je to obrovská výzva. Chceme využít všech pět podlaží nad zemí i dvě podzemní patra. Naše historická budova má totiž velmi omezené výstavní plochy, a tady jich získáme mnohem více. Veřejná část paláce se stane novým interaktivním muzeem pro rodiny s dětmi, zviditelní a hravě dospěle i ty, kteří chtějí víc než jen tradiční prohlídky muzea s vitrínami. Inspiraci jsou moderní zahraniční muzea, kde se historická fakta propojují se současnými tématy, minulost se současností. Lidé zjistí všemi smysly, jak město Praha žije a dýchá. Konkrétní podoba expozic zatím zůstává otevřená, mělo by jít o moderní prezentaci Prahy jakožto dynamického města. Naši vizi je vytvořit „science centrum muzejního typu“, první svého druhu v České republice.

Velká pozornost se zaměří na rodiny s dětmi a témata, která osloví všechny generace. Cílem je vytvořit kulturní centrum, živé místo. Kam si lidé zajdou nejen za výstavou, ale třeba i na rande nebo na kávu nebo stráví čas při čekání na vlak.

Kromě rekonstrukce Desfourského paláce na Florenci máte ale plány i na další velké akce, jako je rekonstrukce domu U Zlatého prstenu či nová expo-

zice v hlavní budově. Slavný Langweilův model Prahy zůstane tam?

Ano, zůstane, ale už nebude vystaven vcelku, jako byl doposud. Vystavíme ho rozložený na 11 dílů, v atypických kulturních vitrínách. Tak, aby si všechny části mohli lidé obejít a podívat se ze všech stran i na detaily, což doposud nešlo. Je to nápad paní doktorky Bečkové, předsedkyně Klubu za starou Prahu. Nová výstava v historické budově se bude točit kolem Langweilova modelu a doby, kdy vznikl. Ukáže Prahu 19. století, která byla pomalejší a klidnější, takže bylo například možné věnovat se takovému koníčku a vytvořit dílo, které je dodnes inspirací.

A Clam-Gallasův palác? Mělo tam původně být muzeum pražského baroka, ale to se mění. Proč?

Tato krásná a cenná budova v Husově ulici má bohužel své limity. Vzhledem k památkové ochraně nebylo možné provést při rekonstrukci výraznější vylepšení z hlediska vzduchotechniky, to znamená, že palác vlastně nemá regulované klima nebo ho nemůžete garantovat v jednotlivých sálech. Tím pádem nelze vystavovat originální předměty. Baroko, to jsou ob-

razy na plátně, dřevěné předměty – nábytek, truhly, které potřebují stabilní teplotu. V současné době se tam konají palácové prohlídky a krátkodobější výstavy různého uměleckého charakteru jako Umělecké besedy, současného designu Nový zboží, v tomto roce nás čeká výstava Hollaru, kdy současná tvorba nemá takové požadavky na klima.

A do budoucna plánujeme proměnit Clam-Gallasův palác na takzvaný „Palác skla“, protože sklo je materiál, kterému nestabilní klima nevádí. Připravujeme expozici věnovanou současnému sklu

Abychom byli také trochu osobnější, povězte mi, který obor v rámci Muzea Prahy je vám nejbližší?

Jsem původně geolog, mineralog, pracoval jsem dříve v Národním muzeu na Mineralogicko-petrologickém oddělení. Takže je mi blízká i archeologie, se kterou má můj obor hodně společného, jelikož archeologie geology potřebuje.

A tady v Praze máme kompetenci provádět archeologický výzkum, i když jej dominantně provádějí soukromé subjekty. Ale kdekoli se na území Prahy najde nějaký archeologický nálezy, musí jít k nám do muzea. Na to je zákon. Nemáme bohužel dostatečně velký tým, takže zpracování všech těchto nálezů vážně, a to je věc, která mne mrzí, stejně, jako že se v minulých letech archeologický výzkum utlumil. Nicméně to chceme do budoucna změnit. Představte si, že v rámci muzeí máme největší archeologické sbírky, máme skoro 900 000 sbírkových předmětů.

A co byste si přál pro Muzeum Prahy do příštího roku?

Na muzejnictví mě fascinuje propojení minulosti se současností a hledání nových cest, jak přiblížit historii moderním návštěvníkům. Vzhledem k tomu, že jsem se předtím výrazně podílel na procesu stavby nových expozic do Hlavní budovy Národního muzea, rád bych, aby se nám podobné oživení podařilo i v Muzeu Prahy. Jeho hlavní budovu na Florenci budeme znovu otvírat někdy na přelomu jara/léta dle výsledků veřejných soutěží.

A těším se i na další Muzejní noc 14. 6. 2025, kterou jsme si jako Muzeum Prahy vzali znovu do své gesce od Národního muzea. Její koncept se nám po covidové pauze podařilo už loni krásně oživit, tak snad se povede i letos.

Martina Fialková

Bzuket školních zahrad na Malé Straně

Městský člověk, kterému se stýská po vůni hlíny a ovocného stromoví, může navštívit nově otevřenou výstavu o fenoménu školních zahrad, kterou připravilo Národní pedagogické muzeum J. A. Komenského.

Výstava s podtitulem Ekologická výchova v proměnách času provádí jednou z méně známých kapitol dějin školství, kterou je vznik, vývoj a význam školních zahrad pro rozvoj školní mládeže.

Bohatá obrazová a fotografická dokumentace otvírá pohled do života zahrad a jejich obyvatel počínaje zhruba od poloviny devatenáctého století do poloviny století dvacátého. Jsou vystaveny také historické včelí úly a po-

SCARABEUS

Praha 7 – Letná, Jana Zajice 7
Tel.: 603 552 558,
scarabeus.galerie@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz
úť 14.00–19.00, so-ne 13.00–18.00
středa až pátek na objednání
pro školy a skupiny.

**Muzeum kávy Alchymista
KÁVA A KÁVOVINY
v proměnách času a kultur**

**GALERIE SCARABEUS
LOUTKY A RODINNÁ
LOUTKOVÁ DIVADLA**

ZAHRADA GALERIE SCARABEUS
Naučná stezka příroda a umění na počest
ornitologa a hrdiny Velestava Wahla
a sochami Igora Hlavinky

můcky pro chov bource morušového. Zajímavými akterými dějin školství jsou reformní a nekonvenčně smýšlející učitelé, mezi něž patřil například Eduard Štorch. Tento učitel, spisovatel a amatérský archeolog vedl v letech 1926 – 1934 na Libeňském ostrově v Praze inovativní projekt Dětská farma, jehož poutavý příběh vypráví právě jedna z částí výstavy. Projekt dotváří množství interaktivních prvků, jež nabízejí smyslové zážitky i možnost dialogu mezi generacemi. V muzeu je možné najít včelí pláštěv v lidských rozměrech, podzemní galerii s jezevčí norou, ukázky dřeva ovocných stromů, skládačky z různých druhů zeleniny nebo koutek s různými typy hedvábných tkanin.

Veřejnost se může těšit na doprovodné akce a pro školy je připravený edukační program. Navštívit výstavu můžete ve Valdštejnské 20 na Malé Straně do 2. 11. 2025. Více na www.npmk.cz

NABÍDKA INZERCE V LISTECH PRAHY 1

- * vycházejí 11x ročně,
- * distribuce: zdarma do schránek domácností a firem na Praze 1 a na několika distribučních místech
- * zveřejnění na internetu
- * rozsah: 4 strany
- * formát: A3
- * plošná inzerce 65 Kč / cm²
- * PR články 1 250 Kč
- * kulturní inzerce 11 Kč / cm²

www.listyprahy1.cz
257 533 280; 603 429 198
listyprahy1@jalna.cz

Městská knihovna v Praze

POBOČKA HRADČANY

Pohořelec 25, Praha 1
tel.: 222 113 555, 770 130 203
Provozní doba knihovny:
pondělí až čtvrtek 12.00–17.00.

Vstup na akce je volný.
Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.

9. 1. Tříkrálový koncert smíšeného pěveckého sboru Gabriel 18.00
Autorský minimuzikál Vodnická pohádka.

15. 1. Cyklus přednášek Krajinou prvních Přemyslovců
Mužní hrdinové v akci (Stadice, Tursko, Vrbčany), třetí díl přednáškového cyklu, který vychází z knihy Krajinou prvních Přemyslovců od Otomara Dvořáka a Josefa Pepsona Snětívého.

23. 1. Zimní dílna s Dagmar Volencovou
Quilling - šperky z papírových proužků
Rezervace: dagmar.volencova@mlp.cz
nebo 770 130 203.

29. 1. Zuzana Froňková
Autorské čtení z povídkových knih Muži na stromech nerostou (2018), Bůh a neonové žabky (2021), stejnojmenná povídka vyhrála soutěž O knihovnickou sovu a Smažák od Papeže Františka (2023). Večer hudbou a zpěvem doprovodí zpěvačka a kytaristka Monika Sonk.

Změna programu vyhrazena.

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1,
www.divadlovceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107,
rezervace@divadlovceletne.cz

KASPAR

- Dámská čtyřhra
- FC Rudý lev
- FC Rudý lev
- Dámská čtyřhra
- Jonáš a tingl-tangl
- Jonáš a tingl-tangl 15.00
- Vincenc
- Rok na vsi
- Rok na vsi
- Cyrano
- O polibném drakovi 14.00
- Cyrano
- O polibném drakovi 14.00
- Terminus
- Protokol
- Osiřelý západ
- Snimek 51
- Život je sen
- Mrzák inishmaanský
- Cyrano

Kašpar / KLUBOVNA

- Dědeček premiéra
- Kodaň
- Kodaň
- Plice
- Plice
- Já, Feuerbach
- Audience + Vernisáž
- Kytlice 17.00
- Draci noci 20.00
- Simpatico
- Vincenc
- 2084
- 2084
- Slovácko sa nesudí
- Dědeček
- Lebka z Connemary
- Lebka z Connemary
- Vincenc
- Kodaň
- Iluze
- Eastwood
- Dědeček 17.00
- Draci noci 20.00
- Politika správcovny
- Politika správcovny
- Plice

Kašpar / KOCHÁNKY

- Protokol
- Iluze
- Iluze

DIVADLO MA

- Zimní kouzlo 15.00
- Zimní kouzlo 16.30

KAMPAK

- Celou noc venku

DIVADLO NAHRANÉ

- Paralelní vesmíry
- Inkognito

DIVADLO VERZE

- Trenér
- Úča musí prýcť 15.00
- Vina Vina Studio mladých umělců derniéra 19.30
- Jméno
- Vásnivost, Thriller
- Úča musí prýcť 16.00
- Drazi rodiče

LUKÁŠ ADAM & RICHARD PEKÁREK

- Thrill Me

SPOLEČNOST DR. KRÁSY

- Valkýra

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Zatopte si! Leden, venku zima.

Doma teplo. Skvělá kombinace.

Topení je skvělá věc, co si budeme vykládat. A doba je taková, že se hodně prosazují zdroje tepla, které jsou tzv. čisté. Neprodukují škodliviny, nepříspívají ke změnám klimatu.

A město Praha na to má dotační program. Vlastníci bytů, SVJ, družstva, ti všichni si mohou sáhnout na dotaci, která jim usnadní přechod na jiný druh vytápění, než je zemní plyn.

Podporuje se přechod na tepelná čerpadla, zařízení akumulčních nádrží či solární termické systémy či regulace parametrů otopné vody z dálkového vytápění v předávacím místě bytových domů v trvale obývaných bytových objektech. Tohle jsem pro jistotu okopíroval z podkladů,

nerozumím tomu, bydlím naštěstí v domě, kde nemáme předávací místo.

Dotační program končí letos v srpnu. A jak už to u dotací bývá, musíte podstoupit byrokratické martýrium, vyplnit formulář, přiložit přílohy. Dobře ale je, že o dotaci lze požádat i zpětně. Takže jestli jste si ve svém domě udělali nějaké podporované opatření, můžete i dodatečně o dotaci požádat.

Při vyplňování žádosti, si myslím, že se slušně zapotíte. Požadavky na další a další přílohy vám budou zatápnět, celkově vám z dotace může být pěkně horko. Ale o tom to je. Detaily najdete na webu granty.praha.eu.

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

Využijte dTest jako průvodce

a rádce po ruce a neplatte více, než musíte

Pokud nechcete platit více peněz, než je nezbytné nutné, je namístě obstarat si nezávislé hodnocení, informace o kvalitě a porovnat ceny.

Málokomu by se chtělo platit vyšší cenu, pokud jiný obchodník nebo e-shop prodává stejně nebo i více kvalitní zboží levněji. Co platí u spotřebního zboží či potravin, platí také v případě mobilních tarifů, spořicíků a úvěrových produktů, cestovního pojištění, povinného ručení, dodávek energií a dalších služeb.

Nabídka v těchto odvětvích je však často komplikovaná a nepřehledná. Právě proto jsou tu kalkulačky a srovnávače dTestu. Najdete jich hned několik na www.dtest.cz/ kalkulačky.

Pro předplatitele má dTest dokonce i mobilní aplikaci. Slouží k tomu, aby všechny důležité informace byly vždy po ruce, když je potřeba. V mobilní aplikaci jsou k dispozici například výsledky testů, které lze využít přímo při nákupu, nebo přímo linku na spotřebitelskou poradnu, pokud se spotřebitel dostane do úzkých.

Praktický průvodce dále nabízí katalog éček nebo databázi nebezpečných výrobků. Aplikace Čtečka dTestu pak umožní číst si časopis kdykoliv a kdekoliv, on-line i off-line. A díky audio verzi si můžete obsah našeho časopisu nejen přečíst, ale i poslechnout.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

MINARET

Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlomina.net, 732 575 666, info@divadlomina.net, Cinnost souboru je podporována Prahou 1

Reduta Národní 20, Praha 1

26. Tři veselá prasátka 15.00
27. Tři veselá prasátka 9.00, 10.30

Herecké kurzy v Redutě. Herecké kurzy pro děti a mládež (ve věku 10 až 18 let) na Praze 1. Základní herecká průprava pod vedením herce a režiséra Ludka Jiříka je zakončena závěrečným představením. Kurzy se konají každou středu od 16.00 do 18.00. Blíží informace na tel.: 732 575 666.

STUDIO CITADELA BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1, studio a calejalerie: 602 463 664, produkce@studiocitadela.cz, FB | IG | X @studiocitadela, www.studiocitadela.cz

STUDIO CITADELA

10. Audience 20.00
Inscenace Studia JANTAR

23. Kolorej 19.30
Koncert v rámci písničkářské ligy OFF AIR

23., 30. Joy of Life 16.30–18.30
Online workshopy BDS v rámci evropského projektu PASS www.letspass.eu

31. Audience 20.00
Inscenace Studia JANTAR

STUDIO CITADELA DĚTEM

26. Jak Jáchym ke štěstí přišel, divadélko Liberta 15.00
Divadlo Dobeška, Jasná 1181/6 P 4

PRAVIDELNÉ KURZY A DILNY

Improvizace – herecký kurz T. Pospíšila – ÚT od 18.00 (www.skolaretoriky.cz)

Taneční ateliér, klasický indický tanec kathak – ST od 18.15, (info 606 952 175, www.kathak.wz.cz)

Bohnická divadelní společnost zve na otevřenou zkoušku nové inscenace – PÁ 17.30 (info 602 463 664)

Za podporu děkujeme: HL město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Městská část Praha 1, program Kreativní Evropa

SYMFOINICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY

PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA

fok

Obecní dům
Náměstí Republiky 5, Praha 1
222 002 336, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

Obecní dům | Smetanova síň

1. **Novoroční koncert** 19.30
Antonín Dvořák
Slovanské tance
Pražští symfonikové
Tomáš Brauner

4. **Karel Martinek – Varhanní recitál** 11.00
Johann Sebastian Bach
Louis Vierne
Marcel Dupré
Thierry Escaich
improvizace

8., 9. **Truls Mørk & Dvořák** 19.30
Antonín Dvořák
Violoncellový koncert h moll
Maurice Ravel
Alborada del gracioso
Pavana za mrtvou infantku
Bolero
Truls Mørk | violoncello
Pražští symfonikové
Ion Marin | dirigent

Rudolfinum | Dvořákova síň

11. **Boris Giltburg – Klavírní recitál** 19.30
Fryderyk Chopin
24 preludií op. 28
Sonáta č. 2 b moll op. 35
Balada č. 4 f moll op. 52
Scherzo č. 4 E dur op. 54
Boris Giltburg | klavír

14. **Roman Patočka & Itamar Golan** 19.30
Leoš Janáček
Franz Schubert
Johannes Brahms
Roman Patočka | housle
Itamar Golan | klavír

Obecní dům | Smetanova síň

18. **Orchestr na dotek** 11.00
Hudební laboratoř aneb Orchester na atomy – Žestě
Koncert pro rodiny s dětmi
Johana Schmidtmajerová | průvodkyně
Marek Němec | režie, průvodce
Pražští symfonikové
Jan Kučera | dirigent

Kostel sv. Šimona a Judy

21. **Officium Ensemble & Palestrina** 19.30
Giovanni Pierluigi da Palestrina
Missa Papae Marcellii
Duarte Lobo
Gregorio Allegri
Antonio Lotti
Oriando di Lasso
Estêvão de Brito

Obecní dům | Smetanova síň

29., 30. **Gabriela Montero** 19.30
Sergej Prokofjev
Klavírní koncert č. 3 C dur
Antonín Dvořák
Polednice, symfonická báseň
Symfonie č. 7 d moll
Gabriela Montero | klavír
Pražští symfonikové
Petr Altrichter | dirigent

Činoherní klub

Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877

6. Kati
7. Nejblíží
8. Kočka na rozpálené plechové střeše
9. Zrada
11. Linda Vista
12. Ošklivec
13. Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho
15. ČK uvádí: P. R. S. A
16. Milá Evičko, milý Ludku
17. Ošklivec
18. Hráči
19. Kočka na rozpálené plechové střeše 17.00
20. Babyboom
22. Zakleté dámy
24. Sametový díl Kanceláře Blaník *host*
25. Sametový díl Kanceláře Blaník *host*
26. Klub Hráčů – Hráči na druhou 15.00
26. Hráči
27. Zakleté dámy
28. 2:22 – Duchafský příběh
30. Tramvaj do stanice touha 19.00
31. ČK uvádí: Já to vidím pozitivně

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO KOLOWRAT

Divadlo Kolowrat
Kolowratský palác, Ovocný trh 6, Praha 1
www.divadlo-kolowrat.cz,
Rezervace:artway.theatre@gmail.com, 775 488 998

6. M. Štráfeldová / T. Karpianus: Toyen -
Všechny barvy samoty

14. V. Havel: Vernisáž + Pět tet *Snadně na dně*

15. W. Shakespeare: Macbeth

16. F. Kafka / J. Grossman: Proces

18. H. CH. Andersen: Sněhová královna
pro rodiny s dětmi 10.30

18. A. Vichová, O. Vaněk: Spolu a daleko II.: Generace
hada a Iva *Divadelní spolek POSUN* 19.00

23. R. Schimmelpfennig: Žena u divějška *Bergmanovci*

24. K. Čapek: Věc Makropulos

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

KOMORNÍ KINO Ewald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225, Pokladna
otevřít vždy 1 hodinu
před začátkem prvního
představení. www.ewald.cz

8. BIO SENIOR Janžurka
+ krátký předfilm Kumštýřův sen 14.00

8. Vandráci na ostrově lidojeďů 17.00

8. TADY VARY Parthenope 19.30

9. BIO SENIOR Lee: Fotografka v první linii
+ krátký předfilm Kumštýřův sen 14.00

9. Saint-Exupéry 16.15

9. Za oponou velehor 18.15

9. Mosty premiéra 20.15

10. BIO SENIOR Ještě nejsem, kým chci být
+ krátký předfilm Kumštýřův sen 14.00

10. Heretic 16.00

10. Vedlejší pokoj 18.15

10. Maria premiéra 20.30

11. BIO JUNIOR Kocíči odysea 14.00

11. Až na věky 15.45

11. Konkláve 17.45

11. Nosferatu 20.00

12. BIO JUNIOR Hokus pokus Diplodokus 14.00

12. Echt - film o malíři Janu Mertovi 16.00

12. Aznavour 17.30

12. Saint-Exupéry 20.00

13. BIO SENIOR Vlny
+ krátký předfilm Kumštýřův sen 14.00

13. Náhěra života 17.30

13. Vysvětlení všeho premiéra 19.30

14. BIO SENIOR Aznavour
+ krátký předfilm Kumštýřův sen 14.00

14. Tajemství smrti 16.30

14. Agenti štěstí 18.30

14. Jen my dva premiéra 20.30

Další program na: www.ewald.cz

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1
www.mkp.cz, 222 113 425

KINO

Na projekce Filmového klubu MKP a Filmového klubu Bio Senior s platnou legitimací Filmového klubu sleva 20 Kč. Cena legitimace 100 Kč (platí do 31. 12. 2025), k prodeji v pokladně MKP.

8. Film a spiritualita: Od Marca do Mája (130 Kč) 19.00

9. Film a výtvarné umění: Identita: Film o českém grafickém designu (100 Kč) 17.00

14. Bio Senior: Vlastně té mám ráda, tati (80 Kč) 16.00

14. Filmový klub: Aznavour (100 Kč) 19.00

16. Bio Fajnsmekr: Vysvětlení všeho (130 Kč) 19.00

21. Bio Senior: Gladiátor II (80 Kč) 16.00

21. Filmový klub: Náhěra života (100 Kč) 19.00

22. Bio Fajnsmekr: Nosferatu (130 Kč) 19.00

23. Film a výtvarné umění:
Andy Warhol – americký sen (130 Kč) 17.00

25. Bio Junior: Pyšná princezna (80 Kč) 15.00

25. Bio Junior: Život k sezóně (80 Kč) 17.00

27. Film a literatura: Sestry Franze Kafky v ghetu Litzmannstadt (Vstup volný) 19.00

28. Bio senior: The Apprentice: Příběh Trumpa (80 Kč) 16.00

28. Filmový klub: Vedlejší pokoj (100 Kč) 19.00

KULTURA

18. O Kobližkovi a O Budulínkovi (100 Kč) 10.30, 14.00

25. Medvídek Ťupínek (100 Kč) 10.30, 14.00

PŘEDNÁKY

10. Čaj se Sherlockem Holmesem 2025 (40 Kč) 17.00

13. Terapie sdílením RESET (520 Kč) 19.00

20. Do černého 2025: ne/samozřejmost demokracie (400 Kč) 10.00

21. Příběhy české kriminalistiky: Mnoho důvodů pro vraždu (60 Kč) 19.00

23. Večer s badateli: Poslední šance na objasnění smrti Jana Masaryka (60 Kč) 19.00

27. Cestovatelská diashow: Kalifornie (220 Kč) 19.00

28. Beseda s baletní hvězdou Jiřím Bubeníčkem (100 Kč) 16.00

29. České stopy v Arktidě (Vstup zdarma) 19.00

29. Shakespeare a jeho doba: Othello (100 Kč) 19.00

Více událostí najdete na mlp.cz/akce

OPERA 2025

16. ROČNÍK FESTIVALU HUDEBNÍHO DIVADLA

29. 1., 19.00, Stavovské divadlo SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA
Leoš Janáček: KÁTA KABANOVÁ

1. 2., 19.30, La Fabrika
Sára Medková, Ivo Medek, Vít Zouhar: SARA SMILE

4. 2., 19.00, Stavovské divadlo NÁRODNÉ DIVADLO KOŠICE
Karol Szymanowski: KRÁL ROGER

6. 2., 19.30, Vzlet
VZLET, VOSTO5, MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC, RUN OPERUN
Ivan Acher, Martin Konvička, Jiří Havelka, Marta Ljubková, Veronika Loulová: ZABIJAČKA

7. 2., 17.00, Stavovské divadlo ŠTÁTNA OPERA, BANSKÁ BYSTRICA
Rachel Portman: MALÝ PRINC

10. 2., 19.00, Státní opera JIHOČESKÉ DIVADLO, ČESKÉ BUDĚJOVICE
Jan Jirásek: KOMENSKÝ

13. 2., 19.00, Stavovské divadlo DIVADLO J. K. TYLA, PLZEŇ
Wolfgang Amadeus Mozart: LA CLEMENZA DI TITO

15. 2., 16.30, Divadlo Spejbla a Hurvínka
DIVADLO SPEJBLA A HURVÍNKA, NÁRODNÍ DIVADLO BRNO
Patricie Částková, Bedřich Smetana: Hurvínek prodává nevěstu

18. 2., 19.00, Stavovské divadlo DIVADLO F. X. ŠALDY LIBEREC
Josef Mysliveček: ADAM A EVA

20. 2., 19.00, Víceúčelový sál Na Marjance
STUDIO VOLANTES
František Škroup: DRÁTENÍK

22. 4., 19.00, Stavovské divadlo NÁRODNÍ DIVADLO
Luigi Cherubini: MÉDEA

8. 3., 19.30, La Fabrika
ENSEMBLE OPERA DIVERSA
Ondřej Kyas: DRUHÉ MĚSTO

9. 3., 19.30, Vzlet
ENSEMBLE DAMIAN
Jan Josef Rösler: KANTÁTA O MOZARTOVĚ SMRTI
Jan Branžovský: HOLOPRTSKÉ POSVÍCENÍ

16. 3., 19.30, Divadlo Komedie OPERA STUDIO PRAHA
Joris Barcaroli: SGANARELLE ANEB DOMNĚLÝ PAROHÁČ

21. 3., 19.00, Winternitzova vila
Kate Soper: HERE BE SIRENS
Haimoni Balgavá: ZVUKY DŽUNGLE
Miloš Orson Štědron: OPILCOVO DÍTĚ ANEB MALÝ MSTITEL

23. 3., 15.00, Pražský Hlahol OPERA LIDEM
Bedřich Smetana: PRODANÁ NEVĚSTA

29. 3., 20.00, Studio Hrdinů OPERATIVA
David Ryan, Vít Zouhar, Rocc: I-ME

5. 4., 11.00, Městská knihovna
DĚTSKÁ OPERA PRAHA
Jaroslav Křička: TLUSTÝ PRADĚDEČEK A LOUPEŽNÍCI

6. 4., 15.00, Husův sbor
Emil Viklický: ORAČ Z ČECH

6. 4., 19.00, Jízďárna Savarin
LIEDER SOCIETY
PÍSNĚ ZTRACENÝCH DUŠÍ

7. 4., 19.00, Státní opera NÁRODNÍ DIVADLO BRNO
Richard Strauss: SALOME

9. 4., 19.00, Státní opera NÁRODNÍ DIVADLO – STÁTNÍ OPERA
Giacomo Puccini: MANON LESCAUT

14. 4., 19.00, Stavovské divadlo NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ, OSTRAVA
Nino Rota: FLORENTSKÝ SLAMĚNÝ KLOBOUK

14. 4., 15.00 / 16.30 / 18.15, piazzetta ND
František Chaloupka: ROZLUČKA SE SVOBODOU

18. 4., 19.00, Stavovské divadlo MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC
Pietro Mascagni: CĚDLÁK KAVALÍR
Ruggero Leoncavallo: KOMEDIANTI

Další ročník festivalu Opera je tady!

16. ročník Festivalu hudebního divadla Opera 2025 představí sedmadvacet(!) projektů, do Prahy se opět sjedou soubory z celé České republiky a ze Slovenska.

Představení se odehrávají na scénách Národního divadla, ale i v řadě dalších pražských divadel – a nejen to, můžete s námi objevit nádherné secesní sály Pražského Hlaholu a Na Marjance, Winternitzovu vilu či Jízďárnu Savarin.

K vidění tam budou velmi rozmanité projekty – autorská díla mladých skladatelů, experimentální skladby, díla nalezená v archívech, ale také třeba *Dráteník*, první opera napsaná na české libreto, nebo komorní verze *Prodané nevěsty*.

Král Roger, foto Joseph Marčinský

Festival nabízí klasiku v pojetí spíše tradičním (Káta Kabanová) i lehce experimentálním (Sedlák kavalír, Komedianti). Brněnské divadlo, které bezesporu patří ke špičkovým evropským operním domům, přiveze Radokovu inscenaci *Salome*.

A v programu je mnoho velmi zajímavých titulů, které ani zkušení diváci neznají: Szymanowského mystérium *Král Roger* je extravagantní výpovědí o střetu svazujících náboženských pravidel a touhy po rozkoši. V Myslivečkově oratoriu *Adam a Eva* spolu se dvěma anděly sledujeme hádky i usmi-

Musica Florea: Maestro Jan Křtitel Vaňhal

v novodobé premiéře

Musica Florea se vrací k dílu Jana Křtitele Vaňhala, významného současníka a přítele J. Haydna a W. A. Mozarta. Hostem koncertu, který se uskuteční 6. února, bude klavírní virtuóz Michael Tsalka.

Všestranný Michael Tsalka je umělec a pedagog, který již aktivně působil na všech světadlích: V USA, Kanadě, v Evropě, v Latinské Americe, ale také v Asii, zejména v Japonsku. On sám projevil zájem o realizaci Vaňhalova *Koncertu A dur* a interpretačně vychází přímo z Vaňhalova rukopisu. Na programu budou dále *symfonie Es dur a D dur*, a to v novodobé premiéře.

Jedná se o díla, která za Vaňhalova života dirigoval přímo Joseph Haydn. Hrál ve smyčcovém kvartetu, kde hrával zároveň Karl Dittersdorffem na housle, Mozart na violu a Vaňhal, který se podílel na formování tehdejšího hudebního stylu, na violon-

První dáma cembala by oslavila 98. narozeniny

Když v roce 1947 započala svá studia hry na klavír na pražské Hudební akademii múzických umění, patrně ještě netušila, že se jednou zapíše do historie jako první dáma cembala.

Zuzana Růžičková objevila kouzlo cembala o dva roky později, kdy začala studovat hru na tento v tehdejší Československu skoro zapomenutý nástroj na HAMU. V roce 1956 zvítězila na mezinárodní interpretační soutěži ARD v Mnichově, poté studovala hru na cembalo v Paříži.

Do světového povědomí se Zuzana Růžičková dostala především jako vynikající interpretka hudebního díla Johanna Sebastiana Bacha, na svém kontě měla více než 35 dlouhohrajících desek, jako první na světě natočila kompletní Bachovu tvorbu pro klávesové nástroje. V roce 1990 se na HAMU stala profesorkou a až do roku 2000 zde vyučovala hru na milované cembalo (právě ona prosadila hru na cembalo jako samostatný obor).

Nadační fond Viktora Kalabise a Zuzany Růžičkové, jenž profesorka Růžičková zřídila mj. za účelem šíření odkazu svého

Divadlo Řeznické
Divadlo v Řeznické, z. ú., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

9. Věčná milienka Alma Mahlerová
10. Poslední sezení u doktora Freuda 15.00

11. Eleanor
12. Improvizční řez
13. A tak tě prosím, kniže
14. Váňa veřejná generálka 11.00

15. Váňa premiéra
16. Váňa
17. Hravé čtení – Malý princ 11.00

17. S prezidentem v divočině
18. Odvolání
21. Jeden německý život
22. Bez zábran *host*
23. Hloupe malíčkovosti *host*

25. HAF 11.00
25. Váňa
27. Falešná nota
28. Věčná milienka Alma Mahlerová
29. Relativita
30. Eleanor
31. Bláznec

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Malý princ, foto Zdenko Hanout

řování prvních zhrševších lidí. Jihočeské divadlo u Jana Jirásky objednalo operu o Komenském – a nevzniklo školské životopisné pásmo: opera vypráví fascinující příběh člověka, který v labyrintu třicetileté války, morových ran a osobních tragédií hledá ráj srdce. A v Ostravě v české premiéře uvádějí bláznivou komedii *Slaměný klobouk* skladatele Nino Roty, známého mj. hudbou k filmové trilogii *Kmotr*.

Bohatý je tentokrát program pro děti: v inscenaci *Hurvínek prodává nevěstu* zjistit, že nejen s populárními loutkovými postavkami, ale i s operními zpěváky může být legrace. Dětská opera Praha sehraje příběh o tom, jak tlustý pradědeček zavítal na bál loupežníků, a banskobystrcké divadlo přiveze svou barvitou, veleúspěšnou inscenaci *Malého prince* britské skladatelky Rachel Portman.

A tak: nenechte si tedy ujít možnost poznat to nejlepší, co v České republice a na Slovensku v poslední době vzniklo, určitě v programu najdete něco vhodného právě pro vás!

Informace ohledně předprodeje a rezervace vstupenek na www.festival-opera.cz.

Lenka Šaldová, ředitelka festivalu -PR-

Michael Tsalka

cello. Málokdo však ví, že Haydn provedl řadu jeho symfonií jako dirigent. Koncertem se spolupráci se Společností Jana Křtitele Vaňhala začíná nový ročník cyklu Musica Florea Bohemia 2025.

Lichtenštejnský palác, 6. února v 19.30, sál Bohuslava Martinů, Malostranské náměstí 13, Praha 1

-PR-

manžela, skladatele Viktora Kalabise, slaví každoročně nedožitě narozeniny Zuzany Růžičkové koncertem na HAMU. Nedozíté 98. narozeniny († 2017) budeme slavít 13. ledna 2025 v sále Martinů.

Účinkovat budou houslistka Pavla Tešarová, laureátka ceny Nadačního fondu Viktora Kalabise a Zuzany Růžičkové, violoncellista Juraj Škoda a akordeonistka Markéta Laštovičková. Všichni jsou srdečně zváni! Vstupné dobrovolné, pro více informací navštivte kalabisruzickova.cz.

-PR-

Zábradlí

Anenské náměstí 5, Praha 1
www.nazabradli.cz, 222 868 868
pokladna@nazabradli.cz

9. Persony *EN friendly*
10. Ej Áj + diskuze po představení
11. Franz a kavka (EK) 11.00

11. Šubyduby
14. Böh v Las Vegas
15. Veřejní nepřítel *EN friendly*
16. Ztracené iluze *EN friendly*
17. Požitkáři
18. Discoland
20. Racek + diskuze po představení
21. Mýcení *EN friendly*
22. Medvěď s motorovou pilou *EN friendly*
23. Racek
24. Uvnitř banánu
25. O Pavlovi
27. Bar
28. Ej Áj
29. Europeana *EN friendly*
30. Vzkříšení *UA friendly* 11.00
30. Vzkříšení *UA friendly*
31. Macbeth – Too Much Blood *EN friendly*

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

Neklidná duše Chiharu Shiota

Jaké by to bylo, kdyby všechny vazby mezi lidmi a věcmi byly vidět? Přijďte to zjistit do pražské Kunsthalle na Klárově 5, kde se až do 28. dubna 2025 koná výstava mezinárodně uznávané japonské umělkyně žijící v Berlíně Chiharu Shiota.

Kunsthalle si zakládá na propojování Česka se světem, a tak není divu, že právě tvorbu Chiharu Shiota představuje českému obecnému veřejnosti poprvé. Expozice vtaňuje do osobité práce, ve které se autorka opírá o hluboká témata, kterými jsou život, smrt a paměť. Ve svých instalacích zkoumá lidskou duši a spletitost vazeb pomocí vlněné příze, které je na výstavu použito kolem 400 km.

Vizuální jazyk japonské umělkyně je ovlivněn radikálními ženskými autorkami, které jí do života přicházely již od studií. V 90. letech pak odstartovala svou kariéru a od té doby vystavuje po celém světě.

Její tvorba je působivá a symbolická, odráží se v ní existenciální otázky, hlavně pak jaké je to být člověkem a kam kráčíme. Vyčází z vlastních pocitů i vzpomínek a diváky tak vtaňuje do svého pohledu i křehkosti své duše.

Chiharu dostala k využití celý výstavní prostor Kunsthalle. K vidění je hned několik instalací, které naprosto obsáhly jednotlivé místnosti a vtaňují tak diváka přímo do díla. Jedna z nich je dokonce přímo inspirovaná řekou Vltavou, kterou umělkyně vnímá jako symbol plynutí času, který propojuje Prahu nejen s ostatními zeměmi, ale také spojuje lidi a jejich příběhy.

Umělkyně jako svůj primární tvůrčí jazyk používá konkrétní objekty, které oplete vlněnou přízí a tak je zasadí do prostoru. Výstavě dominuje červená, bílá a černá barva,

typická pro autorčin umělecký rukopis. Vystaveny jsou i fotografie, které dokumentují hned několik jejích performancí, skrze které poznává své vlastní tělo.

Celá výstava je intimní, křehká a velmi pohlcující. A to i díky kurátorce Christelle Havranek. Návštěvník expozicemi přímo prochází a tak na něj dílo dopadá tím nejlepším možným způsobem.

Po dobu výstavy proběhne hned několik doprovodných akcí. Komentované prohlídky, workshopy nebo ambientní čtení knih z výběru přímo od Chiharu.

Amelie Slavíková

Kultura v metru

Metro nedávno oslavilo 50 let od provozování. Jeho existence je pro hladký přesun obyvatel hlavního města klíčová. Umění do vestibulů vždy patřilo.

Galerie hlavního města Prahy se ve spolupráci s Dopravním podnikem hlavního města rozhodla vrátit zase trochu barvy do prostoru, který je už spíše vnímán jako praktický. Podpořila tak život samotných stanic a také je zkultivovala.

FLORENC

Stanice Florenc na lince C pomalovali umělci Michal Škapa, který ve směru jízdy na Háje vytvořil velkoformátovou malbu laděnou do modré barvy. Vyobrazuje na ní motivy metra a stylem připomíná spíše graffiti. Naproti němu, ve směru jízdy do Letňan, se stěny zhostil Matěj Olmer, který pokryl ještě větší plochu a vytvořil dílo do stylu abstraktní malby laděné do odstínů modré a žluté.

Murál Michala Škapy ve stanici Florenc (foto: Martin Micka, Galerie hlavního města Prahy)

KAČEROV

Na Kačerově se nedávno představila výstava PRAHO! project, která je inspirovaná samotnou cestou. Jmenuje se Máš čas? a pokládá cestujícím otázky a nutí je zamyslet nad svým vlastním vnímáním času.

Stanice I. P. Pavlova (foto: A. Slavíková)

Projekt PRAHO! je specifický tím, že graficky zpracovává myšlenky lidí a poté s nimi zdobi veřejný prostor.

I. P. PAVLOVA

Dopravní uzel zdobí malba Vojtěcha Proseho, která působí až komiksově. Je plná barev a motivy jsou inspirované městskou infrastrukturou.

Tyto projekty budou zdobit metro několik měsíců a cestujícím tak zpestří každodenní

Murál Michala Škapy ve stanici Florenc (foto: Martin Micka, Galerie hlavního města Prahy)

nost. K již zmiňovaným stanicím přibudou i další. Například na Budějovické bude dekonstruovaná selská židle od Petra Vykoukala a na stanici Pražského povstání pak zvuková instalace Michala Kindernaye.

Amelie Slavíková

SCANDI – Zajížte rozmanitost současných severovýchodních filmů

SCANDI je přehlídka současných severovýchodních – skandinávských filmů, která již 11 let „cestuje“ po kinech napříč celou Českou republikou a probíhá též na Slovensku. Letos se uskuteční 15. až 22. ledna.

Přehlídku založil v roce 2014 Ivan Hronec s touhou přiblížit severoskandinávskou kulturu našim divákům. Od výběru filmů až po diskuse s hosty ji organizuje tým odborníků z filmové distribuční společnosti Film Europe. „Chceme divákům přiblížit rozmanitost a bohatost aktuální skandinávské kinematografie. Soustředíme se na filmy, které jsou úspěšné na festivalech, nebo mají ohlas u lokálních diváků a filmové kritiky. Vybíráme žánrově pestré snímky, které zároveň podněcují diskuse nad palčivými společenskými otázkami.“ uvádějí pořadatelé na webu přehlídky.

Přehlídka je soutěžní – soutěží o ceny za nejlepší film, nejlepší překlad, nejlepší realie a cenu poroty. Ta se skládá ze studentů a studentek z Oddělení skandinavistiky (FF UK).

Letos se diváci mohou těšit na filmy z Dánska, Švédska, Norska, Finska a Islandu. Na program budou: Hammarskjöld – Boj za mír / Nesmírný / Spermageddon / Chlad / Věčný / Quisling – poslední dny / Raketa / Tenkrát v lese / Tundra ve mně / Armand / Hra o moc – Musí to být žena (epizoda 1) / Hra o moc – Další čtyři roky (epizoda 2)

Z úvodního snímku přehlídky Nesmírný.

Jak bylo zmíněno, přehlídku lze shlédnout v řadě kin po celé republice, v Praze jsou to: Cinema City Slovanský dům, Edison Filmhub, Kino Atlas, Kino Dlabáčov, Kino Kavalírka, Kino Lucerna, Kino MAT a Komorní kino Ewald.

Více o přehlídce, filmech i konkrétním programu zapojených kin najdete na webových stránkách festivalu: scandifest.cz.

Ondřej Sedláček

Lednový koncert na schodech

Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola uvádí ve čtvrtek 16. ledna 123. koncert na schodech s názvem ATAREZ.

Vystoupí Frank Hernández – zpěv, akustická kytara, Jan Bílek – elektrické piano, Bharata Rajnošek – saxofony, trubka, flétna, Rostislav Máca – baskytara, Miloš Vacík – perkuse. Začátek v 18.00, Praha 3, Žižkovo náměstí 1300/1 • www.sups.cz

27. REPREZENTAČNÍ PLES NA VINOHRADECH

POŘÁDÁ NÁRODNÍ DŮM NA VINOHRADECH A MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

11. 4. 2025 od 20.00 HODIN VE VŠECH SÁLECH NÁRODNÍHO DOMU NA VINOHRADECH

Během večera vystoupí:

- BIG BAND FELIXE SLOVÁČKA
- Ples moderují a jako hlavní sólistky Big Bandu vystoupí ANNA SLOVÁČKOVÁ, KAROLÍNA FIŠEROVÁ, TEREZA HAVELKOVÁ
- Předtančení Taneční školy VAVRUŠKA
- Taneční vystoupení LENKY NORY NÁVORKOVÉ a MICHALA NECPÁLA
- Energická mladá hudební skupina HOT WINGS
- Videodiskotéka – DJ JIRKA BŘEZINA
- Cimbálová muzika VONICA z Krumvíře

Prodej vstupenek pouze online prostřednictvím partnerské Taneční školy Vavruška, pro nákup použijte QR kód výše

NÁRODNÍ DŮM NA VINOHRADECH

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Akce probíhá pod záštitou starosty Městské části Praha 2 pana Jana Konečného a je realizována za finanční podpory MČ Praha 2.

together

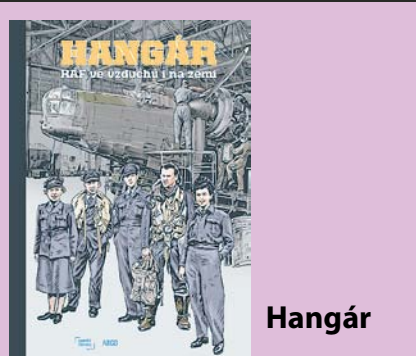
nardum.cz

ARGO KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

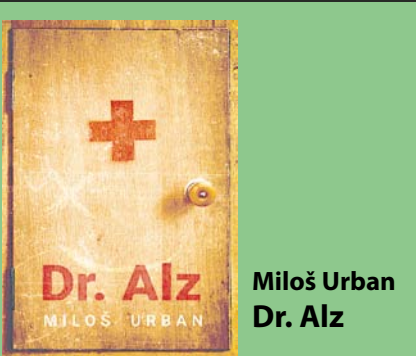
Tereza Verecká
Winton nebyl sám

Ilustroval Mikuláš Podprocký
Komiks *Winton nebyl sám* vypráví příběh aktivního obra a ukazuje, že k hrdinství člověk nepotřebuje neobyčejný život. Jména jako Doreen Warrinerová či Trevor Chadwick dnes nikomu nic neříkají, ale zaslouží si být připomenuta.

Miloš Urban
Hangár

Komiks plný letadel, odvahy a touhy po svobodě. Pětice pamětníků, scenáristů a výtvarníků v komiksu plného letadel, odvahy, ale i lidského smutku a nesmrtelné touhy po svobodě. Veteráni britské Royal Air Force, včetně pilotů a radistek, sdílejí své příběhy o odvaze, ztrátách a touze po domově.

Miloš Urban
Dr. Alz

Gustav Molitor, bývalý nakladatelský redaktor má počinající progresivní demenci. Nechce se smířit s diagnózou, a aby si cvičil mozek a oddálil neodvratný konec, rozhodne se napsat vše, na co je schopen si vzpomenout. Sám pak zjišťuje, kolik se v trapných a smutných vzpomínkách může skrývat humoru.

Eva Kubátová
Mexikopédie 3

Dalších 27 abecedně řazených fenoménů od těch duší hladících, oku lahodících, ústům chutnajících až po rozum nepochopitelných. Všechny tři knihy *Mexikopédie* rozbírají naši evropsky srovnanou mysl a dají se číst klidně pozpátku, od konce třetího dílu a skončit u první kapitoly dílu prvního.

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

Dary pro prezidenta z daleka i blízka. Výstava nabízí jedinečný pohled na roli darů ve světě diplomacie i místních tradic. Poprvé je k vidění výběr protokolárních darů, které prezident Petr Pavel obdržel. Přijďte objevit příběhy skryté za dary a podívat, jakou roli hrají na diplomatické i osobní úrovni. Rožmberský palác. Trvá od 31. 1. do 31. 12. 2025. K aktuálnímu programu více na www.hrad.cz.

...I V PODHRADÍ

DBK – Dům bytové kultury s Matoušem Pudilem. Nechte se okouzlit unikátní brutalistní stavbou, která ve své době představovala sen snad každého Pražana. Proběhne 11. 1., 14.00–16.00. Sraz na zastávce autobusu č. 170 Poliklinika Budějovická ve směru Pražská čtvrť. **Nezkrotná příroda a bohatá historie Balkánu.** S cestovatelem Markem Kovářem se můžeme vydat na okouzující cestu po Balkánském poloostrově a objevit fascinující země, které dýchají historií, kulturou a nezkrotnou přírodou. Art-n-coffee. 9. 1., 19.00–21.00. **Stanice 6 žije.** Přijměte pozvání na pohádkovou procházku zimní Stromovkou a poslechněte si výklad o historii někdejší nádražní budovy, sahající až do roku 1854. Sraz Na Slavníku 17. 1. ve 14.00.

NA VÝSTAVU

Technické skvosty: Příběhy obnovy a inovace z Evropských fondů. Panelová výstava představuje výjimečné projekty technických a kulturních památek, které byly revitalizovány s podporou EU. NTM, trvá do 6. 4. 2025. **Vladimír Houdek: Množina pohybů.** Dokážeme si snadno představit pohyb z bodu A do bodu B. Vesmír je plný bodů, a už je vidíme, nebo spíše předpokládáme. Kolik pohybu se děje, aniž o něm víme a dokážeme ho sledovat? Muzeum Kampa. Trvá do 26. 1.

GALERIE HMP

Komentovaná prohlídka výstavy Helena Wilsonová: Fotografie s kurátorem Janem Mlčochem. Dům fotografie. 28. 1. od 18.00. Vstup zdarma se vstupenkou na výstavu. **Výtvarná dílna pro dospělé a seniory** / integrační a mezigenerační program: Každodennost v obrazech / k výstavě Návratný průzkum: Ostrava. Colloredo-Mansfeldský palác. 16. 1., 15.00 až 18.00. Vstupné 50 Kč. Nutná rezervace: eva.pejchalova@ghmp.cz.

NÁRODNÍ GALERIE

Jiří Kolář – Voilà la femme. Výstava u příležitosti 110. výročí narozenin výtvarníka a básníka. Představeny jsou dosud nevytavené koláže patřící do cyklu Historie ničeho a Smrt paličkářky. 2. patro Veletržního paláce – Grafický kabinet. Trvá do 26. 1. Otevřeno úterý–neděle: 10.00–18.00.

NA KONCERT

Koncert filmové hudby. Zazní nejen skladby, které Symfonický orchestr Dalibora Havlíčka provází od jeho vzniku v roce 2016 – například melodie z filmu Rocky, seriálu Hra o trůny, či špionážní série Mission Impossible, ale uslyšíte i mnohé další slavné skladby. Městský společenský dům v Kolíně. 23. 1., 19.30–21.30. **Novoroční koncert – Kratochvíl & Ackerman & Zangi & Zangi.** „KAZZ“ – hvězdná sestava českého jazzu se představí v rozšířeném kvartetové sestavě. Martin Kratochvíl, Tony Ackerman, Imran Musa Zangi a jeho syn Filip Zangi. Základní Masarykova škola – vchod z Čentické ulice, Újezd nad Lesy. 11. 1., 17.00–19.00. **Zámecká hudební setkání v Průhoncích** – nový cyklus exkluzivních koncertů v Rytířském sále zámku. 12. 1. od 17.00 to bude Pocta Antonínu Dvořákoví: Jiří Vodička (housle), David Mareček (klavír).

ZA ROHEM

Betlém z másla v Málsovicích. Tradiční, ale vždy originální betlém z másla je opět k vidění v Muzeu másla. V expozici muzea najdete všemožné o máslu, tiskoviny, formy, obaly, nádoby na mléko, tlouky, máselnice i malý improvizovaný chlív. Málsovice. Trvá do 26. 1.

NA VÝLET

Prohlídka lomu Velká Amerika a návštěva Hagenovy stoly. Nezapomenutelný den plný historie, tajemství a dobrodružství. Prohlídka je vhodná pro starší 6 let. Trasa je středně náročná, vhodná je proto pevná obuv a pohodlné oblečení. Také baterka, svačina a dostatek tekutin. Proběhne (mj.) 25. a 26. 1. Vždy od 11.45–16.15. Nutno si místa nejprve telefonicky rezervovat: 737 888 865. Bez rezervace není prohlídka možná. **Hornická krajina Jílovska.** Jílovské zlato a jeho získávání navěky proměnily zdejší krajinu. Jak se těžba jevila výtvarným umělcům, ukazuje výstava. Regionální muzeum v Jílově u Prahy. Trvá od 14. 1. do 22. 2. **Hudební nástroje v proměnách času.** Výstava nabízí to nejlepší z unikátní sbírky sběratele Jaromíra Růžičky – představuje 121 plechových, dechových i dřevěných hudebních nástrojů z konce 18. století až 1. pol. 20. stol. K vidění jsou kuriozity i nástroje běžně používané, ale i noty, katalogy atd. Regionální muzeum Mělník. Trvá do 16. 3.

Ondřej Sedláček